

Χριστιανοί της παράδοσης και άθεοι του καναπέ

✖ Θέλω να αναφερθώ σε δύο κατηγορίες συμπολιτών μας οι οποίες, παρόλο που αυτοπροσδιορίζονται εντελώς διαφορετικά, τελικά καταλήγουν στην ίδια αντιμετώπιση απέναντι στην θρησκεία και τη σχέση της με την κοινωνία.

Οι πρώτοι είναι αυτοί που αποκαλώ εγώ “Χριστιανοί της παράδοσης”. Είναι άνθρωποι που –όπως οι περισσότεροι σ’ αυτή τη χώρα– ανατράφηκαν ως ΧΟ (Χριστιανοί Ορθόδοξοι), αλλά όχι ιδιαίτερα φανατικά, και εξακολουθούν να πιστεύουν γιατί έτσι μεγάλωσαν. Θεωρούν τους εαυτούς τους χριστιανούς αλλά χωρίς να έχουν ασχοληθεί ιδιαίτερα με τις διδαχές της συγκεκριμένης θρησκείας. Έχουν διαμορφώσει δηλαδή μια προσωπική ιδέα για τη θρησκεία και για το τι σημαίνει να είσαι ΧΟ, βασισμένη όχι στην Αγία Γραφή –την οποία δεν έχουν διαβάσει καν– αλλά αφενός στις παραδόσεις που έχουν μάθει να ακολουθούν και αφετέρου στο πνεύμα της εποχής. Έτσι θα δούμε τους συγκεκριμένους ανθρώπους να δέχονται κάποια κομμάτια του ΧΟ δόγματος “επειδή έτσι μάθαμε” και να απορρίπτουν άλλα “επειδή είναι αναχρονιστικά”.

Ας δούμε και μερικά παραδείγματα, που νομίζω ότι είναι αντιπροσωπευτικά για την πλειονότητα των “χριστιανών της παράδοσης”. Θεωρούν απαράδεκτο το να μην παντρευτεί κάποιος με θρησκευτικό γάμο ή να μην βαπτίσει το παιδί του αλλά παράλληλα θεωρούν τις προγαμιαίες σχέσεις κάτι απόλυτα φυσιολογικό. Νηστεύουν την Μεγάλη Εβδομάδα αλλά ούτε λόγος για αυστηρή νηστεία την Σαρακοστή ή κάθε Τετάρτη-Παρασκευή. Πηγαίνουν στην εκκλησία το Πάσχα, αλλά για 10 λεπτά, μην κρυώσει και η μαγειρίτσα. Σταυροκοπιούνται περνώντας έξω από εκκλησίες, αλλά κατεβάζουν χριστοπαναγίες όταν τσατίζονται. Ο κατάλογος είναι ατελείωτος και μπορώ να συνεχίσω για ώρες, αλλά νομίζω ότι καταλάβατε τι θέλω να πω .

Το πραγματικό όμως θέμα είναι ότι, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό, δεν μπορούν να αποκαλούνται πραγματικοί ΧΟ. Προσωπικά θα τους χαρακτήριζα θεϊστές μεν, αφού πιστεύουν σε κάποιο ανώτερο ον, αλλά σίγουρα όχι ΧΟ. Και είμαι σίγουρος ότι οι φανατικοί ΧΟ θα τους κατηγορούσαν ως αιρετικούς ή ακόμα και άπιστους. Όταν αποφασίζεις να ακολουθήσεις μια συγκεκριμένη θρησκεία που υπάρχει εδώ και 2000 χρόνια και να φοράς την ταμπέλα της, δυστυχώς δεν

μπορείς να κρατήσεις μόνο αυτά που σε συμφέρουν ή που σου αρέσουν. Από την άλλη, όταν ακολουθείς ένα δικό σου, προσωπικό, μπασταρδεμένο δόγμα, δεν μπορείς να το ονομάσεις με ένα όνομα που ήδη είναι σαφώς ορισμένο και περιγράφει κάτι εντελώς διαφορετικό από αυτό που πιστεύεις. Δεν έχω πρόβλημα να πιστεύουν οι άνθρωποι όπου θέλουν, αλλά πραγματικά το μόνο αποτέλεσμα αυτής της συμπεριφοράς είναι να βρίσκει πάτημα η εκκλησία και να λέει ότι εκπροσωπεί το 97% του ελληνικού λαού.

Η δεύτερη κατηγορία στην οποία θα αναφερθώ είναι αυτοί που εγώ λέω “Άθεοι του καναπέ”. Είναι άνθρωποι που αυτοχαρακτηρίζονται ως άθεοι, δηλαδή δεν πιστεύουν σε κάποια ανώτερη οντότητα ή δύναμη, και παράλληλα αδιαφορούν για την ολοκληρωτική εισχώρηση της θρησκείας (της ορθοδοξίας εν προκειμένω) στα θέματα της πολιτείας. Η δικαιολογία φυσικά είναι και σε αυτή την περίπτωση ότι “έτσι τα βρήκαμε, έτσι κάναμε πάντα” και ότι “αφού εγώ δεν πιστεύω, οι άλλοι ας κάνουν ό,τι θέλουν”. Χαρακτηριστικά, δεν τους πειράζει η κατήχηση-διδασκαλία των θρησκευτικών στα σχολεία, τα θρησκευτικά σύμβολα στις δημόσιες υπηρεσίες, η μισθοδοσία των κληρικών από το κράτος (και άρα από τους ίδιους μέσω των φόρων που πληρώνουν). Γενικότερα δηλαδή τα έχουν βρει με τον εαυτό τους σε θέματα πίστης και αδιαφορούν παντελώς για την εκκοσμίκευση του σχεδόν θεοκρατικού κράτους στο οποίο ζούμε.

Η αδιαφορία αυτή κατά τη γνώμη μου είναι τραγική, για να μην πω εγκληματική. Συμπεριφερόμενοι έτσι, οι άνθρωποι αυτοί αποτελούν μέρος του προβλήματος ενώ με βάση το γεγονός ότι αποτίναξαν τον θρησκευτικό ζυγό από πάνω τους θα έπρεπε να αποτελούν μέρος της λύσης. Έχουν καταφέρει να σκεφτούν αρκετά λογικά ώστε να καταλήξουν στην αθεΐα, αλλά θεωρούν φυσιολογικότατο να βλέπουν την θρησκεία παρούσα σε κάθε έκφανση του δημόσιου βίου γιατί “είναι παράδοση”. Ειλικρινά δεν χωράει στο μυαλό μου πώς κάποιος π.χ. δέχεται να πληρώνει από την τσέπη του για να γίνονται θρησκευτικές τελετές ενώ δεν πιστεύει σε θεό ή πώς δέχεται να προσηλυτίζεται το ανήλικο παιδί του σε ένα δόγμα το οποίο ο ίδιος απορρίπτει.

Συνοψίζοντας, οι “χριστιανοί της παράδοσης” και οι “άθεοι του καναπέ” μπορεί να διαφέρουν σημαντικά ως προς την πίστη τους, αλλά αποτελούν τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος μιας και με την αδιαφορία τους επιτρέπουν τον σφιχτό εναγκαλισμό εκκλησίας και κράτους. Γι’ αυτό σας προτρέπω, είτε ανήκετε στην πρώτη κατηγορία είτε στην δεύτερη κατηγορία, συνειδητοποιήστε ότι πραγματικά υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα και βοηθήστε –ο καθένας με τον τρόπο του– να

μείνουν οι θρησκείες και οι λειτουργοί τους μακριά από το κράτος και την πολιτεία.

Πηγή: tempelikesskepseis.wordpress.com